
Profesor Pánek obdržel na Filozofické fakultě UK titul emeritní profesor

Profesor Pánek obdržel na Filozofické fakultě UK titul emeritní profesor

Prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc., Dr. h. c., vychoval řadu špičkových mladých historiků. Ve čtvrtek 20. února mu udělila Vědecká rada FF UK za jeho vědeckou a pedagogickou činnost čestný titul emeritní profesor. „Pevné a kvalitní základy pro další profesní růst, které poskytl prof. Jaroslav Pánek svým žákům, jsou trvalou hodnotou, z níž bude jak jeho alma mater, tak česká historická věda těžit i v dalších desetiletích,“ řekla děkanka fakulty Mirjam Friedová.

Na co nejvíc ze svého pedagogického působení na fakultě vzpomínáte?

Je to paradoxní, ale já více vzpomínám na dobu, kdy jsem tu studoval. Zejména vzpomínám na druhou polovinu 60. let, kdy jsem se prvně dostal na nějakou školu díky svým znalostem. Protože jsem měl špatný třídní původ, nedostal jsem se na střední školu, i když jsem ji chápal jen jako přípravku, která mi měla pomoci dostat se na filozofickou fakultu. Byl jsem rád, že se mi podařilo potkat takové učitele jako Josef Petráň, Robert Kvaček, František Roubík nebo profesorka Nohejlová-Prátová.

Učit jsem na fakultě mohl až po roce 1989 a i toto období považuji za velmi inspirativní. V Akademii věd, kde jsem působil, jsem se takto setkávat s malou generací nemohl. Nový svět se mi otevřel také tím, že jsem měl možnost propojovat výuku s tím, čemu jsem se badatelsky věnoval.

Za obojí možnost, tedy zde studovat i vyučovat, jsem fakultě velmi vděčný.

Váš zájem o raný novověk se formoval už během studií?

Patřím k těm historikům, kteří prošli badatelsky všemi obdobími. Pod vedením školitele profesora Fialy jsem se orientoval jako medievalista. S tímto zaměřením jsem ale žádné místo v Praze nenašel a působil jsem jako okresní archivář. V těchto archivech jsou však materiály většinou dochovány až od novověku, proto jsem se soustředil na raný novověk. Mé odborné zaměření zaujalo Josefa Janáčka, který mě pozval do Akademie věd.

V současnosti působíte jako ředitel Českého historického ústavu v Římě. Co to obnáší?

Řím je největším centrem humanitních ústavů na světě především pro starší dějiny, archeologii, klasickou filologii, římské právo a řadu dalších disciplín. Tyto ústavy mohou čerpat z neuvěřitelně širokých římských a italských pramenů k dějinám Evropy a křesťanství. Náš ústav má prvorepublikovou tradici, obnoven byl však až v roce 1994 ve spolupráci Akademie věd ČR, která jej financuje, a Filozofické fakulty UK, která je spíše partnerem „ideovým“.

Vzhledem k finančním možnostem ústavu ani ředitel nepobývá v Římě trvale, je to spíše jen „ambulantní“ služba. Do Říma jezdím několikrát do roka a vyřizuji tu organizační záležitosti, aby mohl ústav fungovat. Ústav totiž každoročně poskytuje zázemí přibližně dvaceti třiceti stipendistům, zároveň je za námi poměrně rozsáhlá publikační činnost.

Jak vnímáte dnešní ocenění Vědecké rady fakulty?

Když člověk zestárne, musí si uvědomit, že všechno má svůj čas. Je třeba uvolnit místo nové generaci historiků. Mně to však dává možnost soustředit se na psaní knih, což při pravidelné výuce nešlo.

Laudatio na profesora Pánka [pronesla](#) děkanka Filozofické fakulty UK doc. Mirjam Friedová, Ph.D.

Prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc., Dr. h. c., se zabývá českými a evropskými dějinami raného novověku, přednostně pak výzkumem společnosti, kultury a politických systémů s důrazem na dějiny šlechty, ale i marginálních vrstev, a v neposlední řadě pak dějinami dějepiscectví. Jeho pedagogická a vědecká činnost byla těsně spjata především s Ústavem českých dějin Filozofické fakulty UK, kde se věnoval výuce v plném rozsahu obvyklých povinností docenta a poté profesora.